

Ігор Чугунов, Микола Пасічний

Фіскальні стимули та консолідація у країнах, що розвиваються

Велика рецесія наклала життєво важливі обмеження на здатність директивних органів реагувати на майбутні економічні проблеми. Метою статті є оцінка доцільності та масштабів фіскальної консолідації чи стимулів для країн, що розвиваються в залежності від економічної динаміки. Автори оцінюють дані про випадки значних змін у фіскальній політиці у вигляді фіскальних стимулів та консолідації в Україні та країнах ЄС, що розвиваються, з 2001 до 2017 рр. Розглянуто основні причини змін у фіскальній політиці та їх вплив на економічне зростання. Країни зі слабкими інституційними рамками для формування фіскальної політики можуть зіткнутися з постійним дефіцитом та проблемою державного боргу. Стимулююча політика коригування бюджету на основі скорочення державних доходів та збільшення витрат є більш ефективною в порівнянні з політикою повністю на основі збільшення витрат. Емпіричні дослідження показали, що успішні заходи з фіскальної консолідації обов'язково включають в себе скорочення державних первинних витрат. У таких випадках спостерігалось зниження показників частки бюджетного дефіциту у ВВП та частки державного боргу у ВВП. Обґрунтовано середньострокові пріоритети для розробки методологічних основ фіскальної політики.

Ключові слова: фіскальна політика, фіскальні стимули, фіскальна консолідація, податки, державні витрати, циклічно скоригований бюджетний баланс, економічне зростання.

Класифікація JEL: E62, H20, O40.

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Игорь Чугунов, Николай Пасичный

Фискальные стимулы и консолидация в развивающихся странах

Великая рецессия наложила жизненно важные ограничения на способность директивных органов реагировать на будущие экономические проблемы. Целью статьи является оценка целесообразности и масштабов фискальной консолидации или стимулов для развивающихся стран в зависимости от экономической динамики. Авторы оценивают данные о случаях значительных изменений в фискальной политике в виде фискальных стимулов и консолидации в Украине и развивающихся странах ЕС с 2001 до 2017 г. Рассмотрены основные причины изменений в фискальной политике и их влияние на экономический рост. Страны со слабыми институционными рамками для формирования фискальной политики могут столкнуться с постоянным дефицитом и проблемой государственного долга. Стимулирующая политика корректировки бюджета на основе сокращения государственных доходов и увеличения расходов является более эффективной по сравнению с политикой полностью на основе увеличения расходов. Эмпирические исследования показали, что успешные меры по фискальной консолидации обязательно включают в себя сокращение государственных первичных расходов. В таких случаях наблюдалось снижение показателей доли бюджетного дефицита в ВВП и доли государственного долга в ВВП. Обоснованы среднесрочные приоритеты для разработки методологических основ фискальной политики.

Ключевые слова: фискальная политика, фискальные стимулы, фискальная консолидация, налоги, государственные расходы, циклически скорректированный бюджетный баланс, экономический рост.

Классификация JEL: E62, H20, O40.

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), что позволяет неограниченное повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.